

NUTRAUKTI PAGALBOS AUKAI BIUROKRATIJOS RATA

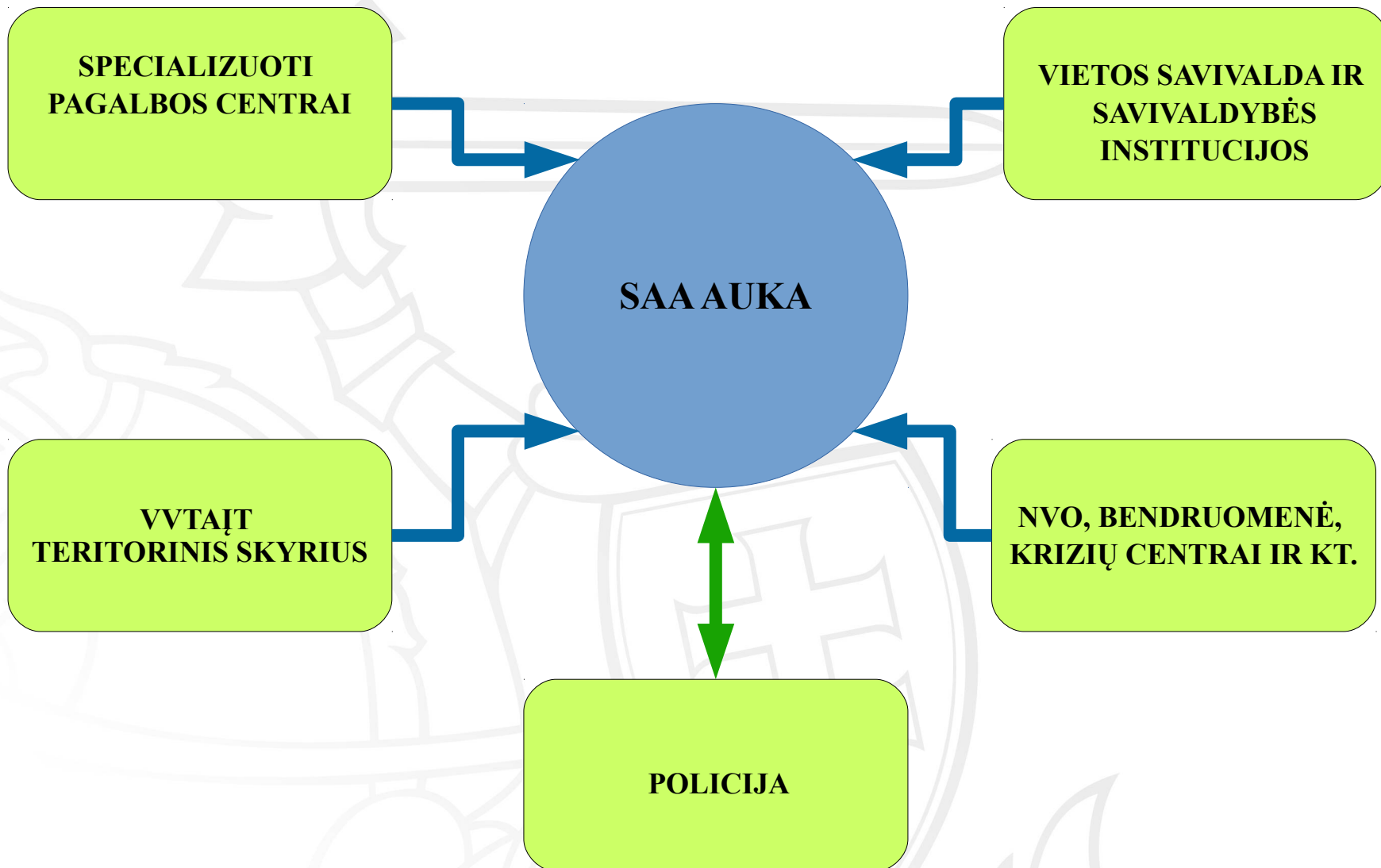
**Policijos departamento prie LR VRM
Viešosios policijos valdybos
Prevencijos skyriaus
vyriausioji tyrėja RASA ŠVANIENĖ**

LIETUVOS POLICIJA

TEORINIS PAGALBOS SMURTO AUKAI MODELIS

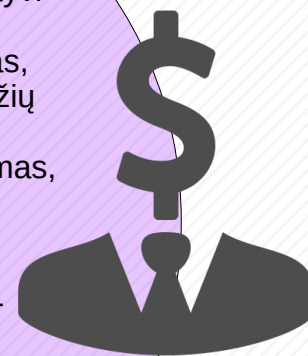
PAGALBOS AUKAI BIUROKRATIJOS RATAS

SPECIALIZUOTI PAGALBOS CENTRAI

„Rekomenduojamos priemonės – aktyvi pareigūnų darbo stebėseną, pačios sistemos vidinis monitoringas, glaudesnis visų teisėsaugos grandžių – policijos, prokuratūros, teismų bei regioninių SPC – bendradarbiavimas, o taip pat specializuoti teisėsaugos pareigūnų mokymai pateikiant informaciją per nukentėjusio asmens apsaugos ir teisėtų lūkesčių prizmę.“

Metodinis SPC leidinys

„Tarpinstitucinis bendradarbiavimas“

VALSTYBĖS VAIKO
TEISIŲ APSAUGOS
IR ĮVAIKINIMO
TARNYBA

POLICIJA

SAVIVALDYBĖS
INSTITUCIJOS

SMURTO
AUKA

VIETOS
BENDRUOMENĖ

KITŲ INSTITUCIJŲ
VEIKLOS

KOVA SU PASEKME AR PRIEŽASTIMI?

Siekiamybė – smurtautojo atskyrimas nuo aukos, nubaudžiant smurtautoją. **Ar to pakanka?**

Nauji smurtautojo ar aukos santykiai su kitais asmenimis – socialinės problemos išsinešamos į kitus, naujai kuriamus santykius.

Smurto ratas vyksta ir toliau, keičiasi jo veikėjai.

„Neįmanoma išspręsti problemų naudojantis tuo pačiu mąstymo būdu, kuriuo jas sukūrėte.“

A. Einšteinas

AR POKYČIAI ĮMANOMI?

Dučarmo aksioma:

***„Jei problema domiesi rimtai,
pagaliau suvoki, jog ir pats esi tos
problemos dalis.“***

„ČIA IR DABAR“

PAGALBA AUKAI:

- psichologo pagalba;
- medicininė pagalba;
- apgyvendinimas;
- maitinimas.

PAGALBA SMURTAUTOJUI:

- priklausomybių mažinimo programos;
- smurtinių elgesį keičiančios programos;
- įsidarbinimo galimybė.

Ilgalaikis tikslas – apsaugoti vaikus gyvenančius smurtinėje aplinkoje

Smurtas prieš moteris drauge yra ir smurtas prieš vaikus. Smurtas prieš moteris motinas tiesiogiai ir netiesiogiai veikia jų vaikus ir turi ilgalaikį neigiamą poveikį jų emocinei ir psichinei sveikatai, gali sukelti smurto ir prievartos ciklą, persiduodantį iš kartos į kartą.

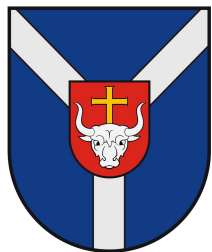
- Per liepą iš nesaugios aplinkos, kai kilo pavojus vaiko gyvybei, sveikatai ar normaliai raidai dėl nepriežiūros, smurto, tėvų girtavimo, buvo paimta 600 vaikų.

Smurtą dažniausiai gimdo smurtas. Smurtautoju negimstama, smurto išmokstama.

TARPINSTITUCINIO BENDRADARBIAVIMO PRINCIPAI

- 1) **Planavimo principas** – skirtingos specializacijos atstovai, vykdantys savo profesines funkcijas, bendradarbiaudami siekia bendro tikslo.
- 2) **Funkcijų ir vaidmenų pasidalinimo principas** – kiekvienas atstovas tarpžinybinį/tarpsektorinį darbą papildo savo kompetencija ir sprendžia problemas tik savo kompetencijos ribose bei susilaiko nuo sau nebūdingų funkcijų prisiėmimo.
- 3) **Sisteminio požiūrio principas** – kompleksinis situacijos projektavimas, siekiant konkrečių problemų sprendimo.
- 4) **Informavimo principas** – bendradarbiaujant sukuriamą galimybę susipažinti su kitų žinybų veikla, jos specifika bei kita aktualia informacija ir dalintis svarbia informacija.
- 5) **Išteklių optimizavimo principas** – derinami skirtingų institucijų/organizacijų/įstaigų veiklos prioritetai, telkiami ir efektyviai išnaudojami žmogiškieji bei materialiniai ištekliai (Miginis, Ulozas, 2012).

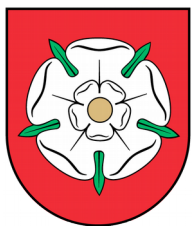
GEROJI PRAKTIKA KAUNO RAJONE

- PK dalinasi informacija su savivaldybės soc. paslaugų centru apie visus smurto atvejus, kurie organizuoja atvejo vadybą;
- Specialistų komisijos seniūnijose;
- Seniūnijose kaupiami duomenys apie šeimas, kurioms reikalinga pagalba (duomenys derinami su PK, net nebuvus SAA ar IT).
- Apgyvendinimas (iki 1 metų);
- Psichologinė pagalba šeimai (atvyksta į šeimą).

GEROJI PRAKTIKA JONAVOJE

- Moterys pagalbai nukreipiamos ne tik gavus pranešimą apie įvykį, bet ir apsilankius šeimose kitais tikslais;
- Teikiama apgyvendinimo paslauga Krizių centre;
- Teikiama finansinė parama, maistas, psichologinė pagalba;
- Pagalbą organizuoja socialiniai darbuotojai.

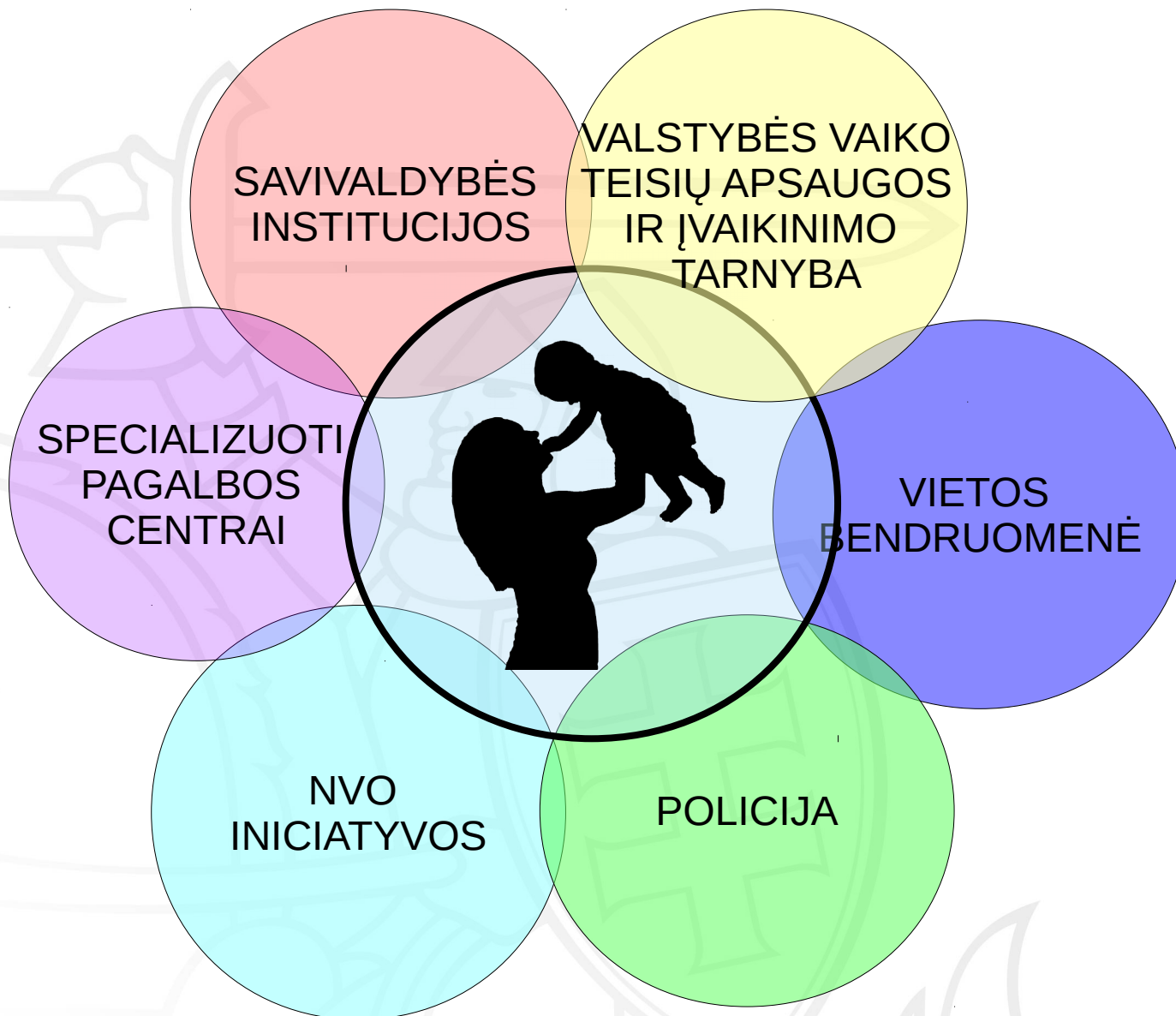

GEROJI PRAKTIKA ALYTUJE

- Pagalba smurtautojui;
- skiriamas finansavimas priklausomybių mažinimo programai;
- Psichologinė pagalba atvykstant į bendruomenių namus, seniūnijas;
- Mobilios komandos (vykstančios į šeimas).

HOLISTINIS PAGALBOS MODELIS

IŠVADOS

Pagalba aukai imituojama (kvazi-pagalba), koncentruojamasi į smurtautojo nubaudimą, kai baudžiama už įvykusį faktą ir tikimasi pokyčio kaip bausmės pasekmės:

Esamas atstumas tarp aukos ir SPC;

Pagalbos teikimas apsiribojantis skambučiu;

Teikiamos paslaugos epizodinės (nešalinančios priežasčių);

Nesudaromas pagrindas spręsti individualų atvejį.

ĮŽVALGOS

- Didinti visuomenės ir aukos pasitikėjimą pavienių institucijų ir jų tinklo sąveikos pajėgumu teikiant tinkamą pagalbą SAA atvejais;
- Nesiekti lobistinių tikslų klaidinant ar pateikiant tikrovės neatitinkančius faktus ar aplinkybes;
- Institucijų tinklo teikiamos kompleksinės paslaugos yra vertingesnės aukai už pavienių institucijų siūlomas paslaugas (SAA problemą sprendžiame kompleksiškai).

Skatindami visuomenę abejoti teisėsaugos institucijų gebėjimais padėti, grąžiname ją į smurto biurokratijos ratą.

**Policininke, kaltini
smurtą patyrusią
moterį – palaikai
nusikaltėlių.**

*„Tai ką jam pasakėt?
Gal iš kantrybės išvedėt?“ **

NEKALTINK. IŠKLAUSYK. **PALAIKYK.LT**

* Policininko žodžių citata paimta iš interviu su pagalbos ieškojusia smurtą patyrusia moterimi.